

Tilstandsrapport studiekvalitet ved IKOS 2019-2023

A) Statusbeskrivelse

I 2022-2023 år har IKOS gjennomført programevalueringer med tilhørende interne og eksterne evalueringer for alle studietilbudene ved instituttet. Til sammen 12 evalueringer er sendt til fakultetet. Disse evalueringene bør sees som utdypninger til denne tilstandsrapporten om studiekvalitet fordi den går i detalj på relevant studiestatistikk og kommenterer og analyserer denne. Der det ønskes ytterligere detaljer og analyser om programporteføljen, studiekvalitet, internasjonalisering, arbeidslivrelevans og læringsmiljø henvises det til disse.

Porteføljen

I årene 2019-2023 har studieporteføljen ved IKOS gjennomgått fire større endringer. På grunn av manglende søkning til studieretningen for India-studier med hindi i bachelorprogrammet Asia- og Midtøstenstudier og studieretning for South Asian Culture and Society i masterprogrammet Asia og Midtøstenstudier ble begge disse studieretningene søkt og besluttet nedlagt. Høsten 2023 er siste gang det tas opp studenter til studieretningen på master.

Høsten 2019 var første gang religionshistorie (og senere religionsvitenskap) og kulturhistorie tok opp studenter til separate studieprogram, henholdsvis Bachelorprogrammet i Religionsvitenskap og Bachelorprogrammet i kulturhistorie. Tidligere ble disse studiene tilbudt som studieretninger i bachelorprogrammet Kultur- og religionsstudier. I perioden før 2019 hadde Religionsvitenskap en svak negativ utvikling i søkerkvalitet, mens kulturhistories søkerkvalitet gikk opp og ned og manglet stabilitet. Splittingen ble foretatt ut fra ønsket om økt synlighet for de respektive studiene og bedre søkning til dem. Mens søkerkvaliteten (antall 1.prisøkere) på kulturhistorie har økt i perioden etter 2019 har tallet gått ned for religionsvitenskap.

I 2022 besluttet IKOS å avslutte samarbeidet med IFIKK om masterprogrammet Europeisk kultur som var et tverrfaglig studietilbud i idéhistorie og kulturhistorie. Den tilhørende samarbeidsavtalen med IFIKK som fastsetter forpliktelsene knyttet til samarbeidet ble dermed også sagt opp. Samtidig meldte IKOS inn opprettelsen av en ny studieretning på master i Kulturhistorie og kulturteori og endring av navnet på masterprogrammet Museologi og kulturarvsstudier til Kulturhistorie, museologi og kulturarv hvor den nye studieretningen vil inngå. Dette ble gjort for bedre utnyttelse av undervisningsressursene på kulturhistorie og ut fra ønsket om å kunne tilby en kulturhistorisk fordypning på masternivå. Det nye masterprogrammet i Kulturhistorie, museologi og kulturarv med studieretningene Kulturhistorie og kulturteori og Museologi og kulturarvstudier vil ta opp sitt første kull høsten 2024.

I 2020 opprettet instituttet et nytt studietilbud, det første tverrfaglige Honours Certificate på masternivå ved UiO: Honours Certificate in Environmental Humanities and Sciences (EHS) som en del av Oslo School of Environmental Humanities (OSEH). EHS er på 20 studiepoeng og tilbys alle masterstudenter ved UiO og er ment å utvikle studentenes tverrfaglige kompetanse innen miljø- og klimaendringer gjennom innovativ, eksperimentell og studentfokuset læring.

Studiekvalitet

Søkning

På bachelornivå opplever IKOS-programmene samlet sett en synkende tendens i perioden i antall søkere, antall 1.pri søkere pr. studieplass og antall møtt. For flere av studiene gjelder dette på tross av noe reduserte studieplasser/opptaksrammer fra 2019 til 2023. Unntaket er kulturhistorie som i samme periode har en beskjeden økning på alle punkter. Midtøsten-studier med arabisk har best inntakskvalitet i 2023 med 2,5 1.pri-søkere pr. studieplass, mens Religionsvitenskap har dårligst inntakskvalitet i 2023 med 0,5 1.pri-søkere pr. studieplass. Utviklingen i perioden har vært som følger:

1. pri pr. studieplass og møtt 2019 og 2023:

Asia og Midtøsten-studier med japansk:	2,9 – 2,2/ 52 – 48
Asia og Midtøsten-studier med kinesisk:	1,6 – 0,9/ 58 – 39
Asia og Midtøsten-studier med arabisk:	2,4 – 2,5/ 66 – 47
Asia og Midtøsten-studier med persisk:	1,4 – 0,9/ 19 – 17
Asia og Midtøsten-studier med tyrkisk:	0,8 – 0,8/ 20 – 11
Kulturhistorie:	1,2 – 1,5/ 19 – 28
Religionsvitenskap:	0,7 – 0,5/ 48 – 20
Religionsvitenskap årsenhet:	1,9 – 1,3/ 34 – 24

Den generelle nedgangen er svært bekymringsfull og vil bli møtt med flere tiltak i tiden som kommer. I nedgangen er tallene både for antall 1.pri-søkere og antall møtt spesielt bekymringsfullt for Asia og Midtøsten-studier med kinesisk og tyrkisk samt både bachelor og årsstudium i religionsvitenskap. På bachelor i religionsvitenskap er antall studenter møtt mer enn halvert og dette er alarmerende. I 2017 og 2018 gjennomgikk bachelor i kulturhistorie en total revidering av programmet med virkning fra og med høsten 2019. Blant endringene var et strammere studieløp med flere obligatoriske emner og mindre valgfrihet, sterkt fokus på kunnskaps- og ferdighetsmål og varierte vurderingsformer. Det er fristende å peke mot at dette *kan* ha hatt en positiv effekt og forklare den positive utviklingen på programmet.

Tallene for IKOS' masterprogrammer mellom 2019 og 2023 viser ikke den samme negative tendensen, men her finnes det først og fremst store variasjoner fra år til år og mellom de ulike kategoriene. Programmene viser en generell stabilitet i antall søkere med unntak av Japan-studier, Europeisk kultur og religionsvitenskap som viser en nedgang (her holdes nå nedlagte programmer utenfor). Alle programmene viser en relativ stabilitet med hensyn til 1.pri-søkere med unntak av en betydelig oppgang for Midtøsten-studier og en betydelig nedgang for Europeisk kultur. Antall møtt (med tall tom 2022) er svært varierende med mest nedgang, men også noe oppgang. Den generelle inntrykket for master er at tallene er ustabile, og et ønske er at stabilisere dem for økt forutsigbarhet.

1. pri pr. studieplass 2019 og 2023 og møtt 2019 og 2022:

Chinese Culture and Society:	1,5 – 1,4/ 11 – 6
Japanese Studies:	1,5 – 1,2/ 11 – 5
Middle East Studies:	2,7 – 3,3/ 6 – 8
Museologi og kulturarvstudier	2,7 – 2,6/ 21 – 16
Europeisk kultur:	1,6 – 1,0/ 24 – 9
Religionsvitenskap:	0,8 – 0,9/ 16 – 11

Det gjøres oppmerksom på at opptaksrammen for masterprogrammet Asian and Middle East Studies har en felles opptaksramme på 63 plasser som fordeles fleksibelt mellom Chinese

Culture and Society, Japanese Studies og Middle East Studies. For å kunne lage statistikk i denne sammenhengen har studieplassene blitt fordelt likt mellom studieretningene, med 21 plasser på hver.

Honours Certificate in Environmental Humanities and Sciences (EHS) har en ramme på 25 og søkertallene har vært som følger: 87 (2021), 58 (2022), 68 (2023). Det høyere søkertallet det første året av EHS er delvis forklart av den ekstra promoteringen av sertifikatet før første opptaksrunde.

Gjennomføring

Gjennomføringstall bachelor:

For bachelorprogrammene i kulturhistorie og religionsvitenskap som nylig har startet (2019) er datagrunnlaget noe tynt.

Kulturhistorie: for kullet som begynte høsten 2019, der det ble registrert 18 møtt, er det 9 som oppnådde grad på normert tid. For kullet som begynte høsten 2020, der det ble registrert 27 møtt, er det 9 som har oppnådd grad på normert tid.

Religionsvitenskap: for kullet som begynte høsten 2019 der det ble registrert 47 møtt, er det 11 som oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2020, der det ble registrert 34 møtt, er det 13 som har oppnådd grad på normert tid.

Asia og Midtøsten-studier 2016 – 2022:

Japansk med Japan-studier: For kullet som begynte høsten 2016 der det ble registrert 52 møtt, er det 9 som har oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2017, der det ble registrert 55 møtt, er det 13 som har oppnådd grad på normert tid (10+10 begynte her).

For kullet som begynte høsten 2018 der det ble registrert 51 møtt, er det 12 som har oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2019, der det ble registrert 44 møtt, er det 14 som har oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2020 der det ble registrert 42 møtt, er det 8 som har oppnådd grad på normert tid.

Kinesisk med Kina-studier: For kullet som begynte høsten 2016 der det ble registrert 38 møtt, er det 9 som oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2017, der det ble registrert 67 møtt, er det 16 som har oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2018 der det ble registrert 51 møtt, er det 13 som oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2019, der det ble registrert 52 møtt, er det 14 som har oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2020 der det ble registrert 46 møtt, er det 13 som oppnådd grad på normert tid.

Midtøsten-studier med arabisk: For kullet som begynte høsten 2016 der det ble registrert 60 møtt, er det 15 som oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2017, der det ble registrert 63 møtt, er det 23 som har oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2018 der det ble registrert 44 møtt, er det 16 som oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2019, der det ble registrert 58 møtt, er det 10 som har oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2020 der det ble registrert 56 møtt, er det 12 som oppnådd grad på normert tid.

Følgende to studieretninger begynte med opptak hvert år fom 2020:

Midtøsten-studier med persisk: For kullet som begynte høsten 2018, der det ble registrert 22 møtt, er det 4 som har oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2020, der det ble registrert 14 møtt, er det 1 som har oppnådd grad på normert tid.

Midtøsten-studier med tyrkisk: For kullet som begynte høsten 2016, der det ble registrert 15 møtt, er det 2 som har oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2018, der det ble registrert 22 møtt, er det 3 som har oppnådd grad på normert tid.

For kullet som begynte høsten 2020, der det ble registrert 15 møtt, er det 0 som har oppnådd grad på normert tid.

Gjennomføringstall master:

Religionsvitenskap: for kullet som begynte høsten 2016 der det ble registrert 12 møtt, er det 6 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 7 etter 6 semestre).

For kullet som begynte høsten 2017, der det ble registrert 14 møtt, er det 7 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 13 etter 6 semestre).

For kullet som begynte høsten 2018 der det ble registrert 11 møtt, er det 3 som oppnådd grad på normert tid (totalt 8 etter 6 semestre).

For kullet som begynte høsten 2019, der det ble registrert 6 møtt, er det 3 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 3 etter 6 semestre).

For kullet som begynte høsten 2020 der det ble registrert 9 møtt, er det 7 som oppnådd grad på normert tid (totalt 7 etter 6 semestre).

Museologi og kulturarvstudier: for kullet som begynte høsten 2016 der det ble registrert 18 møtt, er det 11 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 16 etter 6 semestre).

For kullet som begynte høsten 2017, der det ble registrert 18 møtt, er det 8 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 15 etter 6 semestre).

For kullet som begynte høsten 2018 der det ble registrert 19 møtt, er det 10 som oppnådd grad på normert tid (totalt 15 etter 6 semestre).

For kullet som begynte høsten 2019, der det ble registrert 19 møtt, er det 13 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 14 etter 6 semestre).

For kullet som begynte høsten 2020 der det ble registrert 21 møtt, er det 7 som oppnådd grad på normert tid (totalt 14 etter 6 semestre).

Chinese Culture and Society: for kullet som begynte høsten 2016 der det ble registrert 5 møtt, er det 2 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 4 etter 6 semestre).

For kullet som begynte høsten 2017, der det ble registrert 5 møtt, er det 3 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 5 etter 6 semestre).
For kullet som begynte høsten 2018 der det ble registrert 5 møtt, er det 5 som oppnådd grad på normert tid (totalt 5 etter 6 semestre).
For kullet som begynte høsten 2019, der det ble registrert 10 møtt, er det 5 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 6 etter 6 semestre).
For kullet som begynte høsten 2020 der det ble registrert 25 møtt, er det 13 som oppnådd grad på normert tid (totalt 17 etter 6 semestre).

Japanese Studies: for kullet som begynte høsten 2016 der det ble registrert 9 møtt, er det 3 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 4 etter 6 semestre).
For kullet som begynte høsten 2017, der det ble registrert 13 møtt, er det 3 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 8 etter 6 semestre).
For kullet som begynte høsten 2018 der det ble registrert 10 møtt, er det 1 som oppnådd grad på normert tid (totalt 5 etter 6 semestre).
For kullet som begynte høsten 2019, der det ble registrert 9 møtt, er det 6 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 8 etter 6 semestre).
For kullet som begynte høsten 2020 der det ble registrert 6 møtt, er det 0 som oppnådd grad på normert tid (totalt 3 etter 6 semestre).

Middle East Studies: for kullet som begynte høsten 2016 der det ble registrert 12 møtt, er det 3 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 6 etter 6 semestre).
For kullet som begynte høsten 2017, der det ble registrert 16 møtt, er det 4 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 15 etter 6 semestre).
For kullet som begynte høsten 2018 der det ble registrert 11 møtt, er det 1 som oppnådd grad på normert tid (totalt 4 etter 6 semestre).
For kullet som begynte høsten 2019, der det ble registrert 3 møtt, er det 0 som har oppnådd grad på normert tid (totalt 2 etter 6 semestre).
For kullet som begynte høsten 2020 der det ble registrert 31 møtt, er det 7 som oppnådd grad på normert tid (totalt 17 etter 6 semestre).

Ved Honours Certificate in Environmental Humanities and Sciences (EHS) har 24 studenter fullført fra 2021 kullet, og 19 fra 2022 kullet.

Gjennomføringstallene på bachelor og master er kritisk lave slik trenden er på HF generelt. Spesielt alarmerende på bachelor er det på studieretningene for persisk og tyrkisk på program for Asia og Midtøsten-studier. Disse studieretningene har en rekke utfordringer på tross av spesifikk satsning fra instituttet side for rekruttering og styrking av utdanningene i samme periode. På master er masterprogrammet i Museologi og kulturarvstudier et lyspunkt blant ellers lave gjennomføringstall. Dette programmet har en noe høyere inntakskvalitet og er kjent for motiverte studenter. Programmet har også et stramt studieløp uten særlig valgmuligheter. Honours Certificate in Environmental Humanities and Sciences kan så langt vise til god gjennomføring.

Både bachelorprogrammene og masterprogrammene vil gjennomgå en grundig revidering i forbindelse med Prosjekt helhet med mål om å trygge og øke gjennomføringsprosenten. Hva noen programmer lykkes bedre med enn andre blir naturlig nok viktig å identifisere.

Sviktede eller høy kvalitet

Det er ingenting som tyder på sviktende kvalitet ved instituttet. Basert på karaktergivning og antall stryk i perioden er det ingen emner som skiller seg ut ved svært dårlige eller svært gode karakterer over tid. I klagestatistikken skiller høst 2020 seg betydelig ut med dobbelt så mange klager som i semestrene før, og våren 2021 kan også vise til forhøyet klageprosent. Begge avvikene kan tillegges utfordringene og konsekvensene av pandemien. I klagestatistikken forblir mellom halvparten og $\frac{3}{4}$ av karakterene uendret. Av karakterene som endres etter klage er det flere som endres til gunst for studentene enn til ugunst.

IKOS' kvalitetssystem inkluderer emneevalueringer hver gang et emne tilbys og semestervise delinger og diskusjoner av rapportene i programrådet hvor også studentrepresentanter er til stede. I 2022-2023 har IKOS som tidligere nevnt programevaluert alle studieprogrammene ved instituttet, og det vises til de programvise rapportene for mer detaljer rundt konklusjonene. Evalueringene vil bli brukt aktivt i Prosjekt helhet.

IKOS tilbyr studier som i liten grad har konkurranse på landsbasis. Unntaket er religionsvitenskap hvor det finnes flere direkte konkurrerende studieprogrammer, også innad på UiO med Religion og samfunn på Teologisk fakultet. Nedgangen i søkning til religionsstudier ser ut til å være gjennomgående nasjonalt sett.

Instituttet hadde 6 saker i Si-fra-systemet i 2019, 6 i 2020, 2 i 2021 og 4 i 2022. Sakene dreiet primært rundt «forhold som bør forbedres» (9) og «andre forhold som bør forbedres» (7). Alle sakene følges opp med møter og rapporter.

Internasjonalisering

I det språkbaserte områdeprogrammet Bachelor i Asia- og Midtøstenstudier er et semesters utenlandsopphold i enten Japan, Kina/ Taiwan eller Midtøsten en obligatorisk del av bachelorutdanningen. På tross av den ustabile politiske situasjonen i Midtøsten har vi klart å opprettholde en obligatorisk utveksling også her gjennom gode og kvalitetssikrede avtaler med språkinstitutter i Alexandria i Egypt og Amman i Jordan. Disse ble også besøkt av representanter fra IKOS i 2022 samtidig som det første BA-kullet var på utveksling for første gang etter pandemiens avbrudd. På grunn av den ustabile situasjonen i Iran er det etablert en utvekslingsavtale med et persisk språkinstitutt i Tyrkia som fungerer som et foreløpig alternativ til opphold i Teheran. Det obligatoriske utenlandsoppholdet krever mange og gode utvekslingsavtaler i alle regionene, og IKOS bruker mye tid og ressurser på å røkte og kvalitetssikre disse på faglig og administrativt. I tillegg til det obligatoriske utenlandsoppholdet tar en viss prosentandel av våre ferdige bachelorstudenter ett eller to semestre ekstra med intensiv språkundervisning ved en av våre partnerinstitusjoner for å styrke språk- og kulturkompetansen sin ytterligere og som ytterligere forberedelse til masterstudier.

Masterutdanningen Asia and Middle East Studies er tilsvarende tilrettelagt for utenlandsopphold i tredje semester gjennom enten å utføre feltarbeid i regionen, ha en praksisplass ved en arbeidsplass i regionen eller ved å være en utvekslingsstudent ved et universitet i regionen. Utenlandsopphold i regionen er likevel ikke obligatorisk på master. Mens i praksis alle BA-studenter reiser på obligatorisk utenlandsopphold er det mer varierende på master. Dette har ulike årsaker. På kinesisk er det en del utenlandske studenter fra regionen på programmet slik at utenlandsopphold blir noe overflødig. I Midtøsten har det vist seg utfordrende å vedlikeholde avtaler med universiteter på grunn av den ustabile

politiske og økonomiske situasjonen i flere av landene, og her trenger instituttet å etablere nye avtaler som kan erstatte avtaler som nå ikke kan brukes.

Også bachelor- og masterutdanningene i kulturhistorie og religionsvitenskap har tilrettelagt for utenlandsopphold i studieløpene, men disse brukes i svært liten grad av studentene. For masterprogrammet Museologi og kulturarvstudier kan manglende utenlandsopphold forklares gjennom vektleggingen av praksis i programmet der stort sett alle studentene velger praksis ved en kulturarvsinstitusjon. Her kan man imidlertid i fremtiden jobbe for økt praksisutplassering i utlandet. For resten av disse programmene må det jobbes for at flere velger utveksling, og det vil legges nye strategier for dette i tiden som kommer (se også de interne og eksterne programevalueringene som presenterer forslag til tiltak for økt utveksling på programmene i kulturhistorie og religionsvitenskap). Et tiltak som allerede er gjort for den nye studieretningen Kulturhistorie og kulturteori på masterprogrammet i Kulturhistorie, museologi og kulturarv er å gjøre tredje semester til et obligatorisk utenlandsopphold for dem som velger 30 poengs masteroppgave.

I IKOS' BA-programmer finnes det en rekke enkeltstående emner som tilbys på engelsk og gjøres tilgjengelige for utenlandske studenter. Blant disse programmene tilbyr Japan-studier, Midtøstenstudier og Kulturhistorie en noe bredere vifte av engelskspråklige emner, mens Kina-studier og religionsvitenskap tilbyr noe færre. I sum mener vi at det engelskspråklige emnetilbudet er tilfredsstillende på bachelor. Masterprogrammet Asia and Middle East Studies er som tittelen indikerer engelskspråklig og tiltrekker seg – med litt ujevn styrke – utenlandske programstudenter. For master i Museologi og kulturarvsstudier og Religionsvitenskap er det engelskspråklige emnetilbudet lite. På Museologi og kulturarvsstudier er emnene i praksis lukket for andre studenter og det gir derfor ikke mening å tilgjengeliggjøre dem på engelsk, for religionsvitenskap er det ikke noe ønske om å øke antall engelskspråklige emner.

Arbeidslivsrelevans

Det er stor variasjon mellom de ulike programmene på IKOS med hensyn til hvordan de kombinerer ideer om arbeidslivsrelevans til konkrete ferdigheter. I noen program er de generiske ferdigheter implisitte i form av arbeidskrav og vurderingsformer, men ikke uttalt. I masterprogrammet Museologi og kulturarvsstudier legges det derimot eksplisitt vekt på hvilke ferdigheter studentene tilegner gjennom studiet, programmet har flere emner som er tungt praksisrettet, studentene har et integrert praksissemester der de jobber i arkiv-, forvaltnings-, og museumssektoren, og studentene har en tett sektortilknytning gjennom hele studiet. En betydelig andel av studentene tilbys også relevant jobb i sektoren før de er ferdige med studiet. Også masterprogrammet Asia and Middle East Studies tilbyr muligheten for praksis som del av utenlandsoppholdet i tredje semesteret gjennom emnet AMS4900 International Project Term in Asia and the Middle East, men dette er i mindre grad brukt. Emnet KOS4030 Work as a Research Assistant er et tversgående emne som kan velges av alle masterstudentener ved IKOS og er et praksisnært emne der studentene arbeider som vitenskapelige assistenter under veiledning av en faglig ansatt. Generelt sett vil arbeidslivsrelevans og ferdigheter – herunder også digitale ferdigheter – stå sentralt på dagsorden i IKOS arbeid i Prosjekt helhet. Det vil innebære en bevisstgjøring av arbeidslivsrelevans som komponent blant de vitenskapelige ansatte, hvordan man innlemmer ferdighetskomponenter på emnenivå, hvilke disse skal være og hvordan de overordnede kunnskaps- og ferdighetsmålene dermed bør formuleres.

IKOS har en god rutine med jevnlig arbeidslivseminarer som tilbys studentene på bachelor og master, og her får studentene muligheten til å treffe ferdige kandidater som deler av sin jobberfaring. Disse seminarene vil vi fortsette med, gjerne i kombinasjon med andre tiltak som f.eks. avtagerpanel. Avtagerpanel er et av tiltakene IKOS ønsker å utrede og etablere i Prosjekt helhet.

IKOS' studieprogrammer er alle med i det HF-etablerte jobbklar-prosjektet med utviklede ressurser i Canvas. Disse ressursene, og ikke minst rutineene for hvem som skal røkte å drive dem, er det et behov for å fastsette slik at bruken og nytten av disse kan optimaliseres.

Læringsmiljø

De siste årene har vært spesielt utfordrende med tanke på å skape et godt og tett læringsmiljø. Pandemien i 2020-2021 reduserte drastisk muligheten for samhandling og sosiale fysiske møtepunkter og dette skapte utfordringer i hele skole- og utdanningssektoren. IKOS forsøkte på beste måte å kompensere for det de til tider strenge karantenebestemmelsene medførte for muligheten til fysisk undervisning, men det er liten tvil om at elever og studenter har slitt i møte med restriksjonene. Det er derfor en lettelse å være tilbake til en normaltstand igjen, og å kunne fortsette og styrke mottak og læringsmiljø for studentene.

Mottak av nye studenter på BA og MA er på alle programmene designet med tanke på å gi en grundig og god innføring i fagene studentene har valgt, informere om praktiske og administrative sider rundt studiene, gjennomføre en forventningsavklaring relatert til studievalgene samt at studentene får treffe de faglig ansatte som skal undervise dem. I løpet av den første mottaksuken inviteres de til ulike sosiale arrangementer i regi av både oss og fakultetet, deltar i fadderopplegget og inviteres også til seminaret «**Hvordan bli en god student**» som IKOS har opprettet for å kunne gå mer i dybden på hvilke forforståelser studentene har når de begynner på et universitetsstudium. Dette seminaret som ledes av undervisningsleder og studieadministrasjonen følges opp senere i det første semesteret og har fått svært god mottakelse. Høsten 2023 arrangerte IKOS dette for andre gang og planlegger en fortsettelse av dette opplegget. På MA har masterprogrammet Museologi og kulturarvsstudier i tillegg en egen **mentorordning** der studentene har en tildelt mentor og mentorgruppe de tilhører gjennom hele det første studieåret. Dette er ressurskrevende, men gir svært gode resultater og programmet kan vise til den beste gjennomføringen blant IKOS' programmene.

I det første semesteret av bachelor får IKOS-studentene også et **akademisk skrivekurs** som kobles opp mot obligatoriske emner på de ulike programmene. Her får de en grunnleggende innføring i hva det vil si å skrive akademisk. Skrivekurset er ment å fungere komplementært til den mer spesialiserte skriveopplæringen og veiledningen studentene mottar utover i studiene sine. Høsten 2023 arrangerte IKOS dette for andre gang, og erfarer dette som et vellykket opplegg vi også ønsker å fortsette med og videreutvikle. I tillegg har vi etablert et **skrivekurs i akademisk norsk** for de av våre studenter som har andre morsmål enn norsk som blir arrangert for andre gang i år. Dette kurset har vist seg både nødvendig, men også vellykket og er noe vi ikke bare ønsker å fortsette med, men videreutvikle. Vi vil være spesielt oppmerksomme på hvilken effekt dette tilbudet kan ha for prestasjonene og gjennomføringen på studiene for denne gruppen, og ser frem til å skaffe tilveie tall for dette etter hvert.

Oppfølgingen av studentene gjennom studiene skjer generelt langs to akser: ulik form for faglig oppfølging og ulike faglig-sosiale tiltak. I den **faglige oppfølgingen** arbeides det for at studentene skal eksponeres for varierte arbeids- og vurderingsformer. Dette bidrar til

studentens tilegnelse av ulike ferdigheter gjennom studiet, men det medfører også eksponering for ulike måter å lære på; i grupper og gjennom individuell veiledning, som tilhører og aktiv medformidler eller gjennom digital samhandling. Med prosjekt helhet som er igangsatt fra fakultetet med oppstart januar 2024 vil fokuset på dette området bli ytterligere forsterket fordi det planlegges en total gjennomgang og revidering av alle studieløpene på IKOS. Oppfølgingen av studentene skjer også gjennom **faglig-sosiale tiltak** på hvert enkelt program. Hvor stort aktivitetsnivået er varierer fra program til program og er på bachelornivå noe høyere på de språkbaserte områdestudiene enn på religionsvitenskap og kulturhistorie. På masternivå følges studentene jevnt over tett opp og de drar ofte på overnattingstur og/ eller ekskursionser i løpet av studiene.

Det faglig-sosiale arbeidet komplementeres gjennom at IKOS har svært **aktive fagutvalg** på hvert studieprogram/ studieretning som møtes jevnlig med IKOS ledelse, har faste møtepunkter med studieadministrasjonen, deltar i styrer og utvalg, og er faste medlemmer av programrådene som møter de vitenskapelige ansatte hvert semester. Fagutvalgene står selv for å arrangere sosiale arrangement for studentene og får disponere en fastsatt sum fra IKOS til dette arbeidet hvert år. Hvor aktive fagutvalgene er varierer ofte mellom de ulike kullene, og IKOS anser det derfor som viktig å støtte opp om de aktive fagutvalgene slik at aktivitetene og engasjementet kan være stabilt over tid.

I sum er det mange tiltak iverksatt for å sikre et godt læringsmiljø ved instituttet. Fordi både rekrutterings- og gjennomføringstall for tiden peker i negativ retning kan imidlertid ikke tiltakene være noen sovepute og bør til enhver tid være under kritisk vurdering med hensyn til om de er de riktige og har den ønskede effekten eller om de må justeres. Den forestående gjennomgangen i Prosjekt helhet gir en god anledning til å vurdere og justere tiltakene, styrke innsatsen der det trengs og la programmene på IKOS inspireres av hverandre.

B) Instituttledelsens helhetlige strategiske vurdering

For tiden legges det omfattende og ambisiøse planer for totalrevideringer, justeringer, nyopprettelser og nedleggelse av studieprogram og emnetilbud i lys av Prosjekt helhet. Vi henviser til allerede innsendte skisser og planer til dette arbeidet, og gjør videre oppmerksom på at ikke alle planene er ferdigstilte ennå. Endelig søknad sendes fakultetet til fastsatt frist i november 2023.

Generelt sett vil disse planene følge fakultetets egne strategiske satsinger for bærekraft (gjennom samarbeid om nye studietilbud og forskningsplattformer), digitalisering (der dette vil være fokus både i utdanning og i forskning) og sist, men ikke minst gjennom studierevideringene. Det er IKOS' uttalte mål at en totalgjennomgang av studiene som inkluderer emnetilbud, emnesammensetning, obligatorikk, arbeidslivrelevans, ferdighetstrening og kunnskapsmål skal kunne bidra til å snu den negative trenden vi som andre opplever i inntakskvalitet og gjennomføring.

Med vennlig hilsen

Ane Ohrvik
Undervisningsleder